

«Солтүстік Қазақстан облысы
әкімдігінің денсаулық сақтау
басқамасы» КММ «Явленка
аудандық ауруханасы»
ШЖҚ КМК Байқау кеңесінің
2023 жылғы 17 шілдедегі № 1
шешімімен бекітілді

«Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің денсаулық сақтау
басақармасы» КММ «Явленка аудандық ауруханасы» ШЖҚ КМК
**СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ЫЛ ЖӨНІНДЕГІ
НҰСҚАУЛЫҒЫ**

1. Жалпы ережелер

1. «Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігі денсаулық сақтау басқармасы» КММ «Явленка аудандық ауруханасы» ШЖҚ КМК Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі осы нұсқаулығы (бұдан әрі - Нұсқаулық, тиісше Кәсіпорын) сыбайлас жемқорлық бағытындағы іс-әрекеттерге не жататынын айқындайды, сыбайлас жемқорлық сипатындағы жағдай туындаған жағдайда Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің іс-қимыл тәртібі белгілейді.

2. Осы Нұсқаулықта келтірілген талаптар ең аз қажет және нақты жағдай үшін толық және/немесе шектеу ретінде қарастырылмауы керек.

2. Негізгі терминдер мен ұғымдар

3. Осы Нұсқаулықта мынадай терминдер мен ұғымдар пайдаланылады:

1) **Пара** - мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік беріген адам не отан теңестірілген адам немесе жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адам не лауазымды адам, сол сияқты шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның лауазымды адамы жеке өзі немесе делдал арқылы алатын ақша, бағалы қағаздар, өзге де мүліктер, мүлкке дұрыс немесе мүлжтж сипаттағы пайда.

2) **Лауазымды тұлға** - Кәсіпорынның қызметкерді Кәсіпорынның Байқау кеңесші мүшесі;

3) **Коммерциялық пара беру** - коммерциялық немесе өзге де ұйымда басқару функцияларын орындайтын адамға адшаны, баталы дағаздарды немесе өзге де мүлкті заңсыз беру, сол сияқты отан езші қызметтік жатдайын пайдалантаны үшін, сондай-ақ пара беруді жүзеге асыратын адамның мүддесіне қызмет бойынша жалпы қамқоршылығы немесе жол бергеш үшін мүлжтік сипаттағы қызметтерді заңсыз қорсету.

4) **Мүдделер қақтығысы** - лауазымды адамдардың / қызметкерлерден жеке мүдделер! мен олардың, лауазымды екілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделер! олардың өз лауазымды өкілеттіктері тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;

5) **Сыбайлас жемқорлық** – Кәсіпорынның лауазымды адамдарының жеке е немесе делдалдар арқылы мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар өздері не үшінші тұлғалар үшін алу немесе алу мақсатында өздерінің лауазымды (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді заңсыз пайдалануы, сол сияқты осы тұлғаларға игіліктер мен артықшылықтар беру жолымен пара беру;

6) **Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл** - Кәсіпорынның өз өкілеттілік шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға және олардың салдарын жоюға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі қызметі;

7) **Қызметкер** - кәсіпорынмен еңбек қатынастарында тұратын жеке тұлға.

3. Сыбайлас жемқорлыққа бағытталған және коммерциялық пара берудің ықтимал жағдайлары, сондай-ақ мінез-құлық ережелері бойынша ұсыныстар

4. Қызметке жүгінген азаматтар, кәсіпорынның құрылымдық бөлімшесінің қызметін тексеруді жүзеге асыратын лауазымды тұлғалар тарапынан ықтимал арандатушылықтарды болдырмау үшін:

1) келушілер отырған қызметтік үй-жайларды және жеке заттарды (киім-кешек, портфельдер, сөмкелер және т. б.) қараусыз қалдырмау;

2) келуші кеткеннен кейін жұмыс орнында немесе жеке заттарда қандай да бір бөгде заттар табылған жағдайда, ешқандай дербес іс-қимыл жасамай, басшылыққа дереу баяндалсын.

5. Лауазымды тұлғаға, кәсіпорын қызметкеріне пара ұсынған кезде:

1) пара беру және/немесе коммерциялық пара беруді қабылдауға дайын немесе үзілді-кесілді бас тарту ретінде түсіндірілуі мүмкін асығыс мәлімдемелерге жол бермей, өте сақ, сыпайы болу;

2) Сізге ұсынылған шарттарды мұқият тыңдап, есте сақтаңыз (сомалардың мөлшері, тауарлардың атауы және қызметтердің сипаты, пара беру мерзімі мен тәсілдері, коммерциялық пара беру нысаны, мәселелерді шешудің реттілігі);

3) пара беру және/немесе коммерциялық пара беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге ауыстыруға тырысыңыз және келесі кездесуге жақсы танымал орын ұсыныңыз;

4) әңгіме барысында өзіңіз бастама жасамаңыз, көбірек «қабылдау жүргізілме беріңіз», сұхбаттасушыға «сөйлеп болуға» мүмкіндік беріңіз, Сіз мүмкіндігінше кең ақпарат алуға тырысыңыз;

5) пара беруге немесе коммерциялық пара беруге келіскен жағдайда Сіздің мәселенізді шешудің кепілдіктері туралы сұраңыз;

6) егер сізде диктофон болса, пара және/немесе коммерциялық пара беру туралы ұсынысты (жасырын) жазуға тырысыңыз;

7) осы факті туралы жоғары тұрған басшылыққа қызметтік жазба түрінде баяндалсын;

8) +7-705-263-45-34 телефон арқылы Комплаенс-қызметке жазбаша немесе ауызша хабарласу;

9) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органдар дайындалып жатқан қылмыс туралы жазбаша немесе ауызша хабарлау немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің тегін нөмірі 1424 бойынша бірыңғай Call-орталыққа хабарласу.

6. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері арасында мүдделер қақтығысы туындаған кезде:

- 1) мүдделер қақтығысының кез келген мүмкіндігіне мұқият қарау;
- 2) мүдделер қақтығысының туындауының кез келген мүмкіндігіне жол бермеу жөнінде шаралар қабылдау;
- 3) туындаған мүдделер қақтығысы туралы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы Сіз білген бойда өзінің тікелей басшысына жазбаша түрде хабарлау міндетін орындау;
- 4) тікелей басшының келісімі бойынша туындаған мүдделер қақтығысы еңсеру бойынша шаралар қабылдау;
- 5) мүдделер қақтығысының тарабы болып табылатын қызметкердің қызмет жағдайын белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін атқарудан шеттетілгенге дейін және (немесе) мүдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайда бас тартқанға дейін өзгертуге;
- 6) қызметтік мінез-құлыққа қойылатын талаптарды сақтау және мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі комиссия құруға құқылы.

4. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру туралы шешім қабылдаудағы әрекеттері

7. өзіңіздің қарауыңызға қарай Сіз сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жазбаша немесе ауызша өтінішпен немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің тегін нөмірі 1424 бойынша бірыңғай Call-орталыққа хабарласу.

8. Сыбайлас жемқорлық сипаттағы құқық бұзушылық туралы хабарлаушының бірі анонимді өтініш болып табылады. Бұл жағдайда өтініш беруші анонимді болуына байланысты жауап ала алмайды, ал қылмыс туралы анонимді өтініштің өзі, мұндай өтініште дайындалып жатқан немесе жасалған қылмыстың құқық бұзушылықтар туралы мәліметтер болған жағдайларды қоспағанда қылмыстық іс қозғауға себеп бола алмайды.

9. Пара бопсалаған жағдайында Сіз сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға хабарласып, Сізден пара алу немесе коммерциялық пайданы алу фактісі туралы өтініш жазуыңыз керек, онда мыналарды дәл көрсету қажет:

- 1) лауазымды адамдардың қайсысы (тегі, аты, әкесінің аты, лауазымды мекеменің атауы) Сізден пара алады немесе коммерциялық құрылымдар өкілдерінің қайсысы сізді пара беруге итермелейді;
- 2) бопсаланатын параның (пара берудің) сомасы мен сипаты қандай;
- 3) қандай нақты әрекеттер (немесе әрекетсіздік) үшін Сізден пара алады немесе коммерциялық пара алады;
- 4) қай уақытта, қай жерде және қалай тікелей пара беру керек немесе коммерциялық пара беру жүзеге асырылуы керек.

10. Сыбайлас жемқорлық қылмыстары және сыбайлас жемқорлық сипатындағы белгілері бар жағдайлар анықталған және/немесе оларға тап болған кезде қызметкерлер сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті

органға жүгінумен қатар компанияның Комплаенс-қызметін 7-705-263-45-1 телефоны бойынша хабардар ету бойынша шаралар қабылдауға тиіс.

11. Кәсіпорын қызметкері өзінің функционалдық міндеттерін атқарған кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара беру және өзге де қылмыстық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлаған лауазымды адам қызметкер мемлекеттің қорғауында болады және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді.

12. Кәсіпорын қызметкерлерінің өз функционалдық міндеттерін орындау кезінде Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, коммерциялық пара беруге және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға жәрдем көрсететін лауазымды адам қызметкер туралы ақпарат мемлекеттік құпия болып табылады және заңмен белгіленген тәртіппен беріледі. Аталған ақпаратты жария ету заңда белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады.

5. Қорытынды ережелер

13. Осы Нұсқаулық Кәсіпорынның барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің танысуы және қолдануы үшін міндетті болып табылады.

14. Осы Нұсқаулық Кәсіпорынның Байқау кеңесі бекіткен күннен бастап қолданысқа енгізіледі.

15. Нұсқаулыққа енгізілетін өзгерістер/толықтырулар оны кәсіпорынның Байқау кеңесі бекіткен күннен бастап күшіне енеді.